

AMS-målerne: Hva dreier motstanden seg egentlig om?

Denne teksten ble først publisert på <http://einarflydal.com> den 07.06.2019

Nå som sakene om AMS-målerne for alvor er på vei inn i rettsvesenet og i Stortinget, kan det være nyttig med en oversikt over hva motstanden mot disse nye smartmålerne for strøm egentlig gjelder.

Her får du derfor en oversikt over de mest utbredte begrunnelsene. Hensikten her er ikke å komme med utførlig dokumentasjon. Den kan man finne i min blogg, på nettsteder som <http://smartskandalen.info/> og i artikler av Odd Handegård og andre i ulike medier. Man finner også mye stoff på de utallige nettstedene som gjengir forskning, politiske høringer, rettstvister og -prosesser i alle land der slike trådløse målere er, eller blir, innført. Selvsagt er disse nettstedene av varierende kvalitet og troverdighet, men det er tilstrekkelig solid materiale å øse av til at man ikke behøver å legge vekt på det materialet som ikke holder mål.

De argumentene jeg selv syns trumfer alle de andre i viktighet, er at miljø og helse danner noen absolutte grenser som ikke kan overskrides. Men det er lett å se at også mange andre argumenter har noe for seg. Enkelte litt mer spesielle ideer som også har tilhengere, og som jeg strengt tatt ikke har forutsetninger for å avvise selv om jeg ikke tror på dem – som for eksempel at AMS-målere kan avlytte og rapportere samtidig som all kommunikasjon er slått av – har jeg unnlatt å føre opp. Slik kan man overlate til dem som gjerne vil finne billige poeng for å latterliggjøre AMS-motstanderne. (At man kan tappe ut brukermønsteret ved avlesning på stedet, er en annen sak. Det er nok mulig, men ikke så spennende eller nyttige, siden forbruksprofiler på strøm er ekstremt forutsigelige.)

Jeg velger å dele opp de mange temaene i noen praktiske, men ikke perfekt avgrensede tema – fra de største politiske temaene nedover til det lille bildet, der vi finner økonomi og juss og den enkelte borger. Lista er ikke komplett.

Miljø og helse

Miljø og helse setter de absolutte yttergrenser for hva vi kan drive med på denne kloden: Vi kan ikke på lang sikt ødelegge vårt eget og naturens livsgrunnlag. AMS-målerne sender ut mikrobølget stråling som en mengde forskningsrapporter dokumenterer gir fra milde til meget alvorlige helseskader på mennesker, insekter, fugler og miljø – selv om Faktisk.no i en pinlig grunn undersøkelse har konkludert annerledes. Og mange får akutte helseplager – selv om norsk helsepolitikk er at det ikke er mulig. Flere av mekanismene bak er godt forstått og de virker langt under dagens grenseverdier og på grunn av egenskaper som grenseverdiene overhodet ikke er vare for. Lab-eksperimenter såvel som kliniske undersøkelser og folks egenberetninger bekrefter dette.

Er man skeptisk til at det er slik jeg påstår her, må man likefullt medgi at uenigheten viser at det ikke går an å hevde at slik eksponering ikke kan være helseskadelig – slik DSA gjør gang på gang.

Forsikringene om at slik skade ikke kan skje, hviler på foreldede forestillinger, og av det mindretall av forskningsrapporter som av ulike grunner ikke gjør funn av skader.

Det er derfor ganske enkelt ikke akseptabelt å tvinge en slik eksponeringskilde inn i folks boliger, der de ikke kan velge den bort om natta, når biologien er ekstra sårbar. Det er heller ikke akseptabelt at insekter, fugler og husdyr skal utsettes for dette fra utvendige antenner som plasseres litt vekk for å skjerme mennesker mot helseplager. Mennesker trenger dem også, og vi ser at de nå trues.

Mange er ganske enkelt forbannet over at ansvarlige etater ikke evner å gjennomskue disse realitetene, men lar seg styre av åpenbart sviktende prosesser i den lille delen av WHO som er satt til å reklamere for at land skaffer seg et strålevern, og så gjør dette ved kun å lytte til den nærings-

og forsvarsnære stiftelsen ICNIRP, som gir retningslinjer som er åpenbart utilfredsstillende – med den oppsiktsvekkende begrunnelse at det er for vanskelig å gi grenseverdier som tar hensyn til andre skademekanismer enn oppvarming. Folk som har satt seg litt inn i dette, vet nå at det bare er en håndfull land (ca 25) som ikke har satt (deler av) grenseverdiene lavere for å dekke opp for slike andre skademekanismer. Norge og de andre nordiske land er med i denne håndfullen, mens WHO's kreftforskningsinstitutt har gitt all slik stråling fareklasse som benzen og forbereder en skjerping.

Rent bortsett fra at et slikt strålevern er uakseptabelt, skaper en slik håndtering sinte AMS-motstandere, naturlig nok.

Kontrollsamfunnet og invasjonen av privatsfæren

Det IKT-baserte samfunn i kombinasjon med markedsliberalisering fører til skjerpet, global konkurranse mellom tjenesteleverandører. Gjennom IKT-baserte løsninger utvikler de i stigende grad forretningsmodeller som baserer seg på massiv innsamling og analyse av kundedata. Dermed legges grunnlaget både for nye tjenester basert på overvåkning og kontroll, og for at kundedata ikke bare skal forvaltes av private firma, men også blir tilgjengelige overfor myndigheter, etterretningsorganisasjoner, fremmede makter, etc. Dette krenker personvernet.

At storsamfunnet utvikler seg stadig mer i retning av et kontrollsamfunn utløser politiske protester fra ytterkantene i politikken kloden rundt, sist ikke minst merkbart i valget av Trump som president i USA og i valget av ny parlamentarikerforsamling i EU. Det er den samme reaksjonen som gjenspeiler seg i motstanden mot AMS-målerne. Det kan man lett se i argumentasjonen på Facebook.

Samfunnssikkerhet og personvern

Noe av motstanden mot AMS-målere er knyttet til samfunnssikkerhet: Overgang til digital kommunikasjon og fjernstyring betyr automatisk mulighet for hacking. For ingen slike systemer er fullstendig sikre. Regel nummer én i risikotenkning er «Spre risikoen!» Med AMS-målerne gjør man det motsatte.

Noen har antydnet at man fra Moskva vil kunne spille lysorgel med norske hjem. Kanskje kan det like gjerne være motsatt side av kloden som kan sette Norge under politisk press, med norske husstander som gissel.

EU har sitt personverndirektiv (GDPR) som mange hevder innsamlingen av kundedata gjennom AMS-målerne er i strid med, blant annet fordi GDPR krever aktivt samtykke.

Ettersom avmonopoliseringen av strømsalg i Europa innebærer at det skal være konkurranse på strøm som en tjeneste, mens nettverket er monopolforretning, vil tilgangen til kundedata bli tilgjengelig for konkurrenter. Dette vil øke risikoen for at persondata kommer på avveie, slik vi har sett i forbindelse med persondata blant annet fra sykehus i Norge, lagret og håndtert i Langtvekkistan bak en krattskog av ulike selskaper.

Sviktende forvaltning av nasjonale ressurser

AMS-målerne inngår i en effektivisering og liberalisering av strømmettet. Mange er i mot denne liberaliseringen, som er tilpasset EUs planer om samordning av kraftmarkedet i Europa, og de markerer det som motstand mot AMS-målerne.

EUs planer og nye organisasjon ACER er markedsført som hjelp til å gjøre Europa grønnere, men synes for Norge først og fremst å innebære at næringslivet vil miste den store konkurransefordelen det er å ha billig kraft, og at prisene til husholdningene vil stige markant. Omleggingen fører også

til et nytt, etterspørselstyrt prisingssystem («effektprising») som vil gi dyrere strøm når folk bruker den mest. Det er pekt på flere andre metoder for å få dempet veksten i etterspørselen etter mer strømproduksjon, blant annet oppgraderinger av strømmettet, slik at mindre går tapt i strømmettet.

Dårlige og upålitelige teknologivalg

Det fins en rekke alternativer til de kommunikasjonsteknologiene som er valgt til målerne, som kunne gitt færre biologiske skadevirkninger – bare littmindre, eller langt mindre. Enkle tiltak, som at målerne kunne stått i lyttemodus, bare sende til faste tidspunkt på dagtid og bare oppgradere programvare om dagen, ville betydd mye. Både maskenett-teknologien og GPRS er unødige dårlige for formålet. Løsninger basert på kabling ville betydd enda langt mer: Kabling ville fjernet all mikrobølget stråling i nærområdet, og er standardløsning fra produsentene, men valgt bort.

For en del folk er også moderne elektroniske strømforsyninger uansett et problem: en del folk reagerer akutt på «skitten strøm» som slike strømforsyninger skaper. For folk flest innebærer de en helsebelastning de ikke merker, og som hittil har fått for liten oppmerksomhet, selv om den er godt forstått.

Plassering av slike målere utendørs, slik ny teknisk standard (TEK-10) krever, betyr dessuten kortere levetid, siden datasystemer er følsomme for temperaturvariasjoner. Slike løsninger passer i Syden, men ikke i Norge, og vil fordyre drift og vedlikehold av strømmettet.

Mens alt som er nevnt over, var kjent i forskningslitteraturen før AMS-målerne ble planlagt innført, og kunne vært med i betraktningen hvis man bare hadde lett de rette steder og tatt hensyn til hva man fant, rapporteres også om ulike uventede virkninger av AMS-målerne: garasjeporter som åpnes, jordingsfeil som ved tilkopling av AMS-måler utløser store, akutte smerter, kramper og hjerteproblemer, og regninger for strømforbruk som er hinsides enhver mulighet, f. eks. et plutselig stort forbruk på hytta fra AMS-måleren ble montert, samtidig som alle strømkurser har vært avslått. Diskusjonene om hvordan målerne måler og hvor feil de kan ta, har pågått i flere land.

Det foreligger også analyser av AMS-målere (fra USA) som framholder en rekke designsvakheter som blant annet gir økt brannrisiko. Det er – så langt jeg kjenner til – ikke vurdert i hvilken grad disse svakheterne også har gyldighet for de målerne som brukes i Norge.

Sjofel, umoralsk saksbehandling, manglende samfunnsansvar

Mange føler seg direkte trakassert av NVE, Helsedirektoratet, Strålevernet og nettselskapene. Beretningene florerer på nettet:

De har helselidelser de merker på kroppen når de uforvarende kommer nær mikrobølgekilder. De har oftest funnet ut av sin el-følsomhet gjennom utallige blindforsøk i praksis. De har ofte lest seg opp på internasjonal forskning, og har gjennomskuet Strålevernets hule argumentasjon. De argumenterer med solide vitenskapelige referanser overfor et kundesenter som ikke kan noe som helst om temaet. De har blitt syke, eller sykere, etter at smartmålerne kom i området. Og de ser at katta og hunden og hamstrene lider etter at måleren kom i hus.

Det de så møter, er et kundeservice hos nettselskapene som fremsetter frekke og direkte løgnaktige påstander om at det «ikke har vært mulig å påvise el-overfølsomhet», at folk som reagerer, «bare reagerer når de vet om kilden på forhånd», at strålingen fra AMS-målere er «langt svakere enn fra mobiler», at strålingen er bare tusendeler av (irrelevante) grenseverdier, osv. Og de møter etater som forsikrer om at alle hensyn er ivaretatt, som viser til hverandre og til Strålevernet, og viser videre til den renavskingsrapporten som ligger til grunn for norsk helsevern på området (FHI-rapport 2012:3) og til «WHO» – uten at de aner at «WHO» i denne sammenheng er et midlertidig to-manns-kontor - The International EMF Project - opprettet av Michael Repacholi, mister ICNIRP i egen person, og

med innleide eksperter som kun er det i kraft av at de er trofaste mot tanken om at ingen mikrobølget eksponering kan skade uten ved oppvarming. I tillegg møter disse strømkundene et helsevesen som bare unntaksvis kan noe om slikt og derfor «kjøper» Strålevernets forsikringer, og der de som kan noe ikke tør fortelle om det av frykt for sanksjoner.

Selvsagt blir de forbanna, oppgitt og fortvilte over en slik behandling, og over den leveransekjeden fram til norske myndigheter som de får innblikk i. Mange av dem har nok å stri med fra før, er uføretrygdet på grunn av helseplager som aldri har fått noen skikkelig diagnose – fordi den reelle årsakssammenhengen bak deres helseplager ikke aksepteres av Helsedirektoratet, mens de selv har opplevd sannhetsbevis gang på gang når de uforvarende eksponeres. Grenseverdiene er nemlig politisk bestemt – av strålevernetaten, et arbeidssted der det sitter tett med fysikere opptatt av ioniserende stråling, men overhodet ingen biologer av det slaget som utgjør noen faglig opposisjon og bringer ny kunnskap inn i etaten.

Dette forstår folk. Protesten mot AMS-målerne skyldes også denne innsikten. Jeg vet det blant annet fordi de ringer og skriver og forteller meg det. Noen av dem er biologer, noen er strålehygienikere. Noen er datafolk. Og noen er bussjåfører med bilen fullt av trådløst, eller de er elektrikere og frisører eller trygdede som ganske enkelt har lest seg opp.

De forstår utmerket godt at når Strålevernet tviholder på gamle dogmer, skyldes det en ekkokammer-effekt og et manglende samfunnsansvar som får etaten til å holde seg til regelverk framfor realiteter og forskning som taler ekkoet i deres kammer imot.

Gebyrer uten rot i virkeligheten – og andre kostnader

De som ikke har skiftet til AMS-måler, straffes for dette med gebyrer. Gebyrene skal angivelig dekke ekstrakostnader som nettselskapene har fordi man ikke har skiftet ut måleren.

For hver måler påløper det dermed rundt 2 500 NOK årlig, samt eventuelle ekstra kostnader for å få fjernet kommunikasjonsenheter, flyttet antenne, eller annet som skal til for å redusere helserisikoen.

Det fins også eksempler der folk må skjerme veggen mot naboen for å slippe spasmer i takt med pulsene fra naboens AMS-måler, sove i skjermingstelt (Faradays bur av metallvev) som koster rundt 14 000 kroner å kjøpe seg, eller ganske enkelt holde seg på hytta for å slippe hjerteflimmer og andre plager. (Alt dette er helseplager som er dokumenterte akuttvirkninger fra mikrobølgekilder, gang på gang både i militære og sivile forskningskilder.)

Men juristutredningen som advokatfirmaet Østby og Aarskog nylig laget (som du kan laste ned fra min blogg), forteller at nettselskapene ikke har noen slike kostnader, men begrunner gebyrene med kostnader som skal dekkes av den avansen de får lov å ta. (Siden de er monopolbedrifter er avansen underkastet såkalt streng regulering.)

Mens gebyrene dreier seg om bagateller for nettselskapene, blir det fort penger av slikt for kundene, i tillegg til at det skaper et grunnleggende fiendskap overfor etater og nettselskap som tillater seg slik atferd.

Juss og politikk er verktøyene framover

Det er jussen og politikken som kan løse opp disse flokene:

Politikerne har vedtatt noe de nok regnet var plankekjøring. De vanskelige tekniske detaljene har de ikke gått inn i men overlatt til forvaltningen. Men før den tid hadde innføringen av AMS-målerne vært igjennom omfattende planlegging og administrativ behandling – uten at disse temaene har vært særlig grundig håndtert, eller hensyntatt. Advarslene om personvern har man fått, bare oversett. Sikkerheten har man funnet tilfredsstillende, men Statsbygg og Forsvarsbygg kan neppe ha vært på

høringslisten: de har derfor bedt om fritak inntil saken er undersøkt nøyere. Det helsemessige og miljøsidene har ikke blitt håndtert i det hele tatt, bortsett fra i en generell fritaksformulering (brukt 350 i lover og forskrifter) som gjør at man kan slippe AMS-måler selv, foreløpig. Den blander sammen AMS-funksjoner og kommunikasjonsteknologien og tolkes sterkt innsnevrende: Slik kan man få fritak for AMS, selv om det bare var mikrobølgene man ville ha fritak for – ikke den automatiske måleravlesningen, og man må likefullt utsettes for strålingen fra naboens måler. Dette lukter – for å si det forsiktig – av formalitetsrytteri og etatslojalitet fra skrivebordet, ikke av konsekvensutredninger der man stiller seg åpen for realiteter. Det foreligger heller ikke miljøanalyser – verken hos NVE eller hos nettselskapene.

OED, NVE og bransjen har i stedet bare tatt for gitt at Statens strålevern var til å stole på – noe den åpenbart ikke var, slik den heller ikke var det i Kvikk-saken eller i Radar-saken. Også da hevdet den – til hoderysting fra flere eksperter – at de eksponeringsnivåene som mannsaker ble utsatt for, umulig kunne skade. Den forhøyede skadehyppigheten kunne de ikke forklare. Den kunne derimot lett forklares når man la uavhengige forskeres funn til grunn.

Dermed er det jussens tur til å overta som motstandernes, de helse- og miljøbevisstes og de helseplagedes arbeidsredskap.

La oss håpe at vi nå klarer å ta for oss temaene ett for ett – med jussen som arbeidsredskap. Innsamlingsaksjonen som kommer, vil være nøkkelen for at vi skal få det til.

Her er regnestykkene

Da samfunnsnyttene av AMS-innføringen ble kostnadsberegnet, ble den antatt å være knapt positiv.

Sannsynligvis er det positivt for samfunnsøkonomien om eksponeringen fjernes fra befolkningen: Det koster vel fort en million i året å ha folk på trygd. Etterhvert som jeg har beveget meg inn i dette området, har jeg støtt på en rekke mennesker som aller helst ville vært fullt arbeidsføre – og ville vært det dersom de fikk jobbe og bo i skjermede omgivelser. Tendensen er at problemet øker. I tillegg kommer de skadene som først viser seg over lang tid.

Lønnsomheten til bransjen vil ikke påvirkes hvis gebyrene blir borte, mens på det personlige plan kan en liten investering i rettstvister om gebyrer og helse bli ekstremt god:

Hvis du er uten AMS-måler (eller altså har fått kommunikasjonen fjernet), betaler du gebyrer for rundt 2 500 NOK per år. Dersom du betaler inn 1 000 NOK til vår arbeidskonto (når vi kommer i gang og du får et kontonummer å betale til), og gebyrene blir borte eller kraftig redusert, får du beløpet tilbake på under 5 måneder, og deretter sparer du en tusenlapp hver femte måned. Det er ekstremt god forretning. Verdien av å få redusert helserisiko eller få reduserte helseplager kommer i tillegg. Verdien kan du selv best anslå.

Hvis alle som i dag er uten AMS-måler (ca 30.000) og alle de som gjerne skulle blitt kvitt den, betaler inn 1 000 NOK hver, og vi i tillegg får delfinansiert sakene deres over deres innboforsikringer, har vi en kasse som er fyldig nok til at vi kan fyldig nok til å prøve enhver vesentlig sak for retten, med de beste advokater, i så mange rettsrunder som må til.

Saker kloden rundt – og i Norge

Rettsaker om AMS-målerne pågår eller er i emning kloden rundt. Ikke alle land og kulturer har den samme dugnadsånden og organiseringsevnen som vi har i Norge. Vi kommer til å få blikket rettet mot oss, og mange vil se hitover etter forbilder, samtidig som vi kan få hjelp fra dem – når vi bare har økonomi til å hente ekspertisen over.

Det er dette vi skal klare nå. Vi har begynt med det mest akutte – stengningsvarsler som til og med

rammer folk med dyr på båsen, med store helseplager de gjennom lang erfaring vet er knyttet til EMF-eksponering, og folk med medisinsk elektrisk utstyr de er avhengige av for å overleve. Så skal vi ta tema for tema så langt vi får finansiering, og så langt jussen er et tjenlig redskap. Resten må politikken ordne opp i.

AMS-målerne og 5G var det som skulle til. Nå er begeret fullt.

Einar Flydal, den 8. juni 2019
(rev. 2)

PS. Initiativet som nå er i gang, støttes av FELO (Foreningen for el-overfølsomme), Folkets strålevern, Stopp smartmålerne! og Norges Miljøvernforbund. (I tillegg har flere andre organisasjoner og betydelige Facebook-grupper temaet på sine agendaer.)